# ΤΟ ΒΗΜΑ
## ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ : Χ. Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Λ. Β. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Γ. Θ. ΡΩΜΑΙΟΣ, Χ. Κ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΧΡΗΣΤΟΥ ΛΑΔΑ — ΕΔ. ΛΠ 3
ΤΗΛΕΦ. : 3230.221—23 και 3237.283—86
ΕΤΟΣ ΚΗ' ΑΡ. 8501. ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 2,50

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
'Ανατ. 7.29'. Δύσ. 5.59'
Σελήνη 1 ἡμέρας
ΙΣΤ' Ματθαίου (Ταλάντ.)


# ΝΑ ΜΙΛΗΣΗ Ο ΛΑΟΣ ΟΧΙ Η ΒΙΑ

## Προϋπόθεση τῆς ἑνότητος στήν Κύπρο εἶναι ὁ σεβασμός τῆς Δημοκρατίας

Οἱ ἐπίσημες καί ἀνεπίσημες ἀντιδράσεις μετά τήν προκήρυξη τῶν προεδρικῶν ἐκλογῶν, πολλαπλασιάζουν τίς ἀνησυχίες καί ἐντείνουν τήν ἀγωνία τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιά τίς πιθανές ἐξελίξεις στήν Κύπρο: Οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τόν πρόεδρο Μακάριο ἐμφανίζονται ἀποφασισμένοι νά τορπιλλίσουν τήν ὁμαλή διέξοδο ἀπό τήν κρίση, τήν ὥρα πού ἡ Κύπρος μοιάζει πιά σάν «ξέφραγο ἀμπέλι» ὅπου διεισδύουν ξένες ἐπιρροές καί συμφέροντα.

Οἱ θέσεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως καί ἰδιαίτερα ἡ διακήρυξη ὅτι «θεωρεῖ τήν διεξαγωγή τῶν ἐκλογῶν ἐθνικῶς ἐπιζημίαν καί δημοκρατικῶς ἀπαράδεκτον» ἐν ὀνόματι τῆς Ἑνώσεως, δέν εἶναι μόνον ἀντίθετες πρός τήν παράδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ στούς ἀγῶνες γιά τήν Ἐλευθερία, ἀλλά καί ἐπιζήμιες γιά τόν σκοπό, πού ὑποτίθεται, ὅτι ἐπιδιώκουν. Ἡ ἔνοπλη καί δυναμική «ἀμφισβήτηση» — στήν πιό κρίσιμη μάλιστα φάση τῶν ἐνδοκοινοτικῶν — θά ἦταν ἴσως τό ὀλισθηρό μονοπάτι πού ὁδηγεῖ στήν καταβαράθρωση τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος.

★ ★ ★

Ἡ προσήλωση ὅλων τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου στήν κυρίως Ἑλλάδα, θά ἔπρεπε νά τούς δίνει τήν δυνατότητα νά ἀντλοῦν διδάγματα, ἀπό τίς ἐμπειρίες τοῦ κυρίου κορμοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ: Οἱ ἐθνικές καταστροφές πού ἐπέφεραν οἱ πολιτικές διχόνοιες στά ἑξῆντα τελευταῖα χρόνια στόν ὑπόλοιπον Ἑλληνισμό, σίγουρα θά ἔπρεπε νά ἔχουν συνετίση τούς Ἕλληνες τῆς Κύπρου.

Γιά τήν ὁμαλή ὅμως, πορεία τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ πρός τήν ὁλοκλήρωση τῶν ἐθνικῶν του πόθων, δέν ἀρκεῖ μόνο νά ἀποκατασταθῆ ἡ ἑνότητα. Πρέπει νά διασωθῆ καί ἡ π ο λ ι τ ι κ ή δ η μ ο κ ρ α τ ί α. Ὄχι μόνο γιατί εἶναι ἱερή παρακαταθήκη γιά ὅλους τούς Ἕλληνες καί ἀντικειμενικός σκοπός τῶν ἀγώνων τοῦ Γένους γιά τήν Ἐλευθερία, ἀλλά καί γιά ἕναν ἀκόμη λόγο: Μόνο ἡ αὐστηρή τήρηση τῶν κανόνων τῆς πολιτικῆς δημοκρατίας στήν Κυπριακή Πολιτεία, μπορεῖ νά ἐξομαλύνη τήν ὁδό πρός τήν πραγμάτωση τῶν ἐθνικῶν πόθων. Ἄν οἱ Ἕλληνες τῆς Κύπρου περισώσουν ὄχι μόνον τήν ἐθνικήν ἑνότητα, ἀλλά καί τούς δημοκρατικούς θεσμούς — ἄς εἶναι βέβαιοι πώς θά ἔχουν τήν εὐγνωμοσύνη ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ὁποια προσπάθεια γιά τήν κατάλυση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν, στό ὄνομα τῆς «Ἑνώσεως», δέν μπορεῖ νά ἔχη ἄλλο ἀποτέλεσμα ἀπό τήν ἔνταση τῆς διχόνοιας καί ἀπό τήν προπαρασκευή ἐμφυλίου διαμάχης.

Ἄν Ἐθνική ἐπιταγή εἶναι ἡ ἑνότητα, ἄλλο τόσο εἶναι καί ἡ διατήρηση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν στήν Κύπρο. Καί τά δύο εἶναι ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά νά διατηρηθοῦν οἱ δυνατότητες ἀναγνωρίσεως τοῦ ἱεροῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως.

Ἡ ἀντιδημοκρατική νοοτροπία τῶν ἀδιαλλάκτων πού θά ἀρνηθοῦν ν' ἀναγνωρίσουν τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν (ἀκούσθηκε καί τό ἐπιχείρημα: «Μία ψῆφο ἐγώ ὁ ἐνωτικός ἀγωνιστής, μιά ψῆφο καί ἡ ἀγράμματη γριούλα πού θαμπώνεται ἀπό τά ἄμφια τοῦ Μακαρίου;») δέν μπορεῖ μέ κανένα τρόπο νά θεωρηθῆ κατάλληλη γιά τήν ἐπιδίωξη τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως, οὔτε διέξοδος στήν σημερινή κρίση.

Διέξοδος ὁμαλή εἶναι μόνο ἡ δημοκρατική διαδικασία. Χωρίς ἐνόπλους καί προσωπίδες. Γιατί ἀκριβῶς αὐτά θεωρεῖ ὁ Ἑλληνισμός «ἐθνικῶς ἐπιζήμια καί δημοκρατικῶς ἀπαράδεκτα». Ὁ ἀγώνας τῶν Κυπρίων — ἄς μήν τό λησμονοῦμε — ἦταν καί εἶναι ἀγώνας γιά τήν Ἐλευθερία.

Ἡ σημαία τῶν Βιετκόγκ κυματίζει εἰς ἕνα φυλάκιον τῶν ἔξω ἀπό τήν ἐπαρχιακήν πρωτεύουσαν Κουάνγκ Τρί τοῦ Νοτίου Βιετνάμ, ἐνῷ δύο ἄνδρες τῶν κομμουνιστικῶν δυνάμεων, σημειούμενοι μέ τά βέλη, συνομιλοῦν ἐπάνω εἰς ἕνα πρόχειρον ἀνάχωμα. Νοτιοβιετναμῖται στρατιωτικοί δέν ἀποκλείουν τήν ἐξαπόλυσιν νέας ἐπιθέσεως κατά τῆς Κουάνγκ Τρί. Ἡ στρατιωτική δραστηριότης, πάντως, ἔφθασε χθές εἰς τό χαμηλότερον ἐπίπεδον ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνακωχῆς καί οἱ Βιετναμῖται ἐπεδίδοντο εἰς τούς ἑορτασμούς διά τό βιετναμικόν Νέον Ἔτος «τοῦ βουβάλου» — τό πρῶτον εἰρηνικόν νέον ἔτος ἀπό πολλῶν ἐτῶν. (Τηλεφωτογραφία Α.Π.Ε. — U.P.I.

# ΕΞΑΝΤΛΗΘΗΚΕ Η ΦΟΡΟΔΟΤΙΚΗ ΑΝΤΟΧΗ ΜΑΣ;

## 1972: Στίς 1000 δρχ. οἱ 280 ἦταν φόρος
## 1987: Στίς 1000 δρχ. οἱ 400 θά εἶναι φόρος

Πόσο ὑψηλή εἶναι πράγματι ἡ φορολογική ἐπιβάρυνση στήν Ἑλλάδα;

Εἶναι δικαία ἡ κατανομή τοῦ φορολογικοῦ βάρους;

Ποιοί πληρώνουν τούς φόρους στή χώρα μας;

Σ' αὐτά τά καίρια καί γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος ἐρωτήματα ἀπέβλεψε νά δώση ἀπάντηση ἡ παροῦσα ἔρευνα. Ἀφορμή στάθηκε καί ἡ ἐπικαιρότης τοῦ θέματος, μιά πού τίς μέρες αὐτές ὅλοι οἱ φορολογούμενοι καλοῦνται καί πάλι νά ὑποβληθοῦν στήν θυσία νά παραχωρήσουν στό κράτος ἕνα μέρος τοῦ εἰσοδήματός τους γιά νά μπορέση ὁ δημόσιος τομεύς, ὅπως ἀποκαλεῖται, νά πληρώση τά χρήματα πού προγραμμάτισε νά δαπανήση κατά τό τρέχον ἔτος.

Ἀναλύθηκαν ἀντικειμενικά τά ὑπάρχοντα στοιχεῖα καί μελετήθηκαν ὅλα τά ἐπίσημα ἔντυπα. Καί διαπιστώθηκε βασικά ὅτι:

● Ἡ φορολογική ἐπιβάρυνση τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας αὐξάνεται μέ ρυθμό ταχύτερο τῆς ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου.

● Ἡ κατανομή τῶν φορολογικῶν βαρῶν μεταξύ τῶν εἰσοδηματικῶν τάξεων δέν εἶναι ὅσο θά ἔπρεπε δικαία, μέ συνέπεια νά ἐμφανίζη ἡ χώρα ἔντονη φορολογική ἀνισότητα.

● Ὑφίσταται ἀνάγκη πραγματικῆς ἀνακουφίσεως τῶν μικρῶν καί μεσαίων εἰσοδημάτων γιά λόγους φορολογικῆς δικαιοσύνης καί μεγαλυτέρας ἀποτελεσματικότητος τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

### Ἡ ἐπιβάρυνση

Ἄς πάρουμε ὅμως τά πράγματα μέ τήν σειρά τους. Κι' ἄς ἀσχοληθοῦμε στήν ἀρχή μέ τό πρῶτο ἐρώτημα. Ἄς δοῦμε τί εἶναι φορολογική ἐπιβάρυνση, ποιά ἡ πορεία πού ἀκολουθήθηκε μέχρι σήμερα, ποιά τά αἴτια καί οἱ συνέπειες τῆς αὐξήσεώς της καί, τέλος, τί προβλέψεις γίνονται γιά τήν ἐξέλιξή της στό μέλλον.

Μέ ἁπλά λόγια, φορολογική ἐπιβάρυνση δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τό ποσοστό τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος πού ἀφαιρεῖται μέ τήν μορφή φόρων καί εἰσφορῶν. Εἶναι, πιό ἀναλυτικά ἀκόμη, τό συνολικό ποσό τῶν χρημάτων πού τό κράτος ἀφαιρεῖ κάθε χρόνο ἀπό τό συνολικό ἐτήσιο εἰσόδημα τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μέ τήν μορφή κρατικῶν φόρων καί κοινωνικῶν καί δημοτικῶν εἰσφορῶν.

Ἐπισημαίνουν, λοιπόν, οἱ ἁρμόδιες ὑπηρεσίες, οἱ στατιστικές καί οἱ εἰδικοί ὅτι:

● Ὁ ρυθμός τῆς φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ εἰσοδήματος ἀνέρχεται οὐσιαστικά ἀπό χρόνο σέ χρόνο.

● Ἡ ἐξέλιξη τοῦ ἐπιπέδου τῆς φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ὑπερβαίνει τό ὅριο τῆς ἀρίστης σχέσεως πρός τό εἰσόδημα.

Ἀπό τήν σύγκριση τῶν ἀντιστοίχων στοιχείων τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν προκύπτει πράγματι, ὅτι κατά τά τελευταῖα 22 χρόνια, δηλαδή κατά τό διάστημα 1950 ἕως καί 1972, τό ἐθνικό εἰσόδημα δεκαπενταπλασιάσθηκε περίπου, ἐνῶ τό σύνολο τῶν φορολογικῶν ἐσόδων σχεδόν ε ἰ κ ο σ α π λ α σ ι ά σ θ η κ ε. Στό διάστημα δηλαδή αὐτό, τό ἐθνικό εἰσόδημα ἀπό 30 περίπου δισεκατομμύρια δρχ. πού ἦταν τό ἔτος 1950, ὑπολογίζεται ὅτι ἔφθασε καί πέρασε τά 300 δισεκατομμύρια τό 1972, ἐνῶ τά φορολογικά, κρατικά καί μή, ἔσοδα ἀπό 5 περίπου δισεκατομμύρια τό 1950 ἐκτιμῶνται ὅτι ἀνέρχονται σέ 90 δισεκατομμύρια τό 1972.

Ἐξ ἄλλου, σύμφωνα μέ τήν εἰ-

**Τοῦ Ε. ΒΛΑΧΟΥ**

σηγητική ἔκθεση τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1973, ἡ συνολική φορολογική ἐπιβάρυνση κατά τό 1972 ἀπό ἀμέσους καί ἐμμέσους φόρους, κρατικούς, ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἀντιπροσώπευσε τό 28% τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Δηλαδή, ὁ δημόσιος τομεύς ἀφαίρεσε τό ἕνα τρίτο περίπου τοῦ «τζίρου» πού πραγματοποίησε ἡ ἑλληνική οἰκονομία στό ἔτος πού ἔληξε.

Τό τελευταῖο τοῦτο σημαίνει ἐπίσης, ὅτι πέρυσι τό κράτος, μαζί μέ τούς ὀργανισμούς κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τούς δήμους καί τίς κοινότητες, ἀφαιροῦσε ἀπό κάθε χιλιόδραχμο 280 δρχ., ἀπό τίς ὁποῖες 50 δρχ. εἰσπράχθηκαν μέ τήν μορφή ἀμέσου φορολογίας καί 150 δρχ. μέ τήν μορφή ἐμμέσου φορολογίας ἀπό τήν κατανάλωση.

Τριπλάσιο δηλαδή φόρο πληρώνει ὁ πληθυσμός χωρίς νά τό συνειδητοποιῆ, χωρίς νά μεταβαίνη στό δημόσιο Ταμεῖο. Οἱ ἔμμεσοι φόροι, ἀφανεῖς καί σωρευτικοί, εἶναι ἐνσωματωμένοι στίς τιμές τῶν ἀγαθῶν πού ἀγοράζει καθημερινά ὁ καταναλωτής. Στά εἴδη διατρο-

→ Συνέχεια εἰς τήν 12ην σελίδα

## Αἱ διπλωματικαί σχέσεις Ἑλλάδος καί Ἀν. Γερμανίας

Ἐγνώσθη ἁρμοδίως ὅτι πραγματοποιοῦνται ἤδη ἐπαφαί μέ σκοπόν τήν διεξαγωγήν συνομιλιῶν διά τήν σύναψιν διπλωματικῶν σχέσεων μεταξύ Ἑλλάδος καί Ἀνατολικῆς Γερμανίας.

## Ἀνησυχίαι διά τήν μείωσιν τῶν δυνάμεων

● ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ὁ ἀναπληρωτής ὑπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Φ. Ἄννινος - Καβαλιεράτος, ἐρωτηθείς διά τάς προπαρασκευαστικάς συνομιλίας εἰς τήν Βιέννην σχετικῶς μέ τήν ἀμοιβαίαν καί ἰσόρροπον μείωσιν τῶν δυνάμεων, ἐξέφρασεν ἀνησυχίας μήπως ἡ μελετωμένη μείωσις τῶν δυνάμεων εἰς τήν κεντρικήν Εὐρώπην ἔχει ὡς συνέπειαν τήν μετατόπισιν στρατευμάτων καί ὁπλισμοῦ εἰς τάς πτέρυγας, μέ ἀποτέλεσμα τήν ἐπαύξησιν τῆς πιέσεως ἐπ' αὐτῶν καί ἰδία εἰς τήν νοτίαν πτέρυγα τῆς Συμμαχίας, εἰς τήν ὁποίαν ἀνήκει καί ἡ Ἑλλάς.

# Αὔριον ἀπολογοῦνται οἱ 12 τῆς Ἀνωτάτης

## ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΟΧΗ ΣΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Ἐγνώσθη ὅτι, οἱ 12 σπουδασταί τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορικῶν Σπουδῶν, πρόκειται νά ἀπολογηθοῦν τήν 11ην πρωϊνήν αὔριον. Ὑπῆρχεν ἡ πληροφορία ὅτι οἱ 12 σπουδασταί θά ἀπολογηθοῦν συλλογικῶς, ἐνώπιον τοῦ πρυτάνεως κ. Χρυσοκέρη, διά τήν γνωστήν μελέτην ἐπί τῶν φοιτητικῶν προβλημάτων τῆς Σχολῆς των, τήν ὁποίαν συνέταξαν καί ἐκυκλοφόρησαν.

Οἱ 12 κατηγοροῦνται, ὡς ἐγράφη ἤδη, διότι «συνέστησαν ἀτόπως ὁμάδα» καί διένειμαν εἰς τούς φοιτητάς «ἔντυπον προκηρύξεως, διά τοῦ ὁποίου προκαλεῖται ἀνησυχία καί δυσπιστία τῶν φοιτητῶν πρός τήν διοίκησιν τῆς Σχολῆς καί τήν Πολιτείαν, κλονίζεται ἡ τάξις καί ἐξαφανίζεται «τό ἁρμόζον καί μέ τό ὑφιστάμενον πολιτειακόν ἤ κοινωνικόν καθεστώς συμβιβαζόμενον πνεῦμα».

Ἐν τῷ μεταξύ, πλέον τῶν 150 φοιτητῶν τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε. ὑπέγραψαν δήλωσιν συμπαραστάσεως πρός τούς 12 συναδέλφους των.

● Ἐπιστήμονες καί διανοούμενοι ἐκφράζουν συμπαράσταση στόν ἀγῶνα τῶν σπουδαστῶν.

Στή σελίδα 13

Συνεχίσθη καί χθές ἡ ἀποχή ἐκ τῶν μαθημάτων τῶν σπουδαστῶν τῶν Σχολῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν-Ἀρχιτεκτόνων καί Μηχανολόγων - Ἠλεκτρολόγων τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

Ἐν τῷ μεταξύ, συνέρχονται αὔριον τήν 5ην μ.μ. εἰς Γενικήν Συνέλευσιν οἱ σπουδασταί τῆς Σχολῆς Χημικῶν - Μεταλλειολόγων - Μηχανικῶν τοῦ Πολυτεχνείου «πρός ἀντιμετώπισιν τρεχούσης φύσεως φοιτητικῶν θεμάτων».

Ἐπίσης αὔριον τήν πρωΐαν συνέρχονται εἰς Συνέλευσιν καί οἱ σπουδασταί τῆς Σχολῆς Τοπογράφων-Ἀγρονόμων τοῦ Πολυτεχνείου.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 3 Φεβρουαρίου.—Μέχρις ἀργά συνεχιζόταν σήμερα (χθές) ἡ συνεδρίαση τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων γιά τήν ὑπόθεσιν τοῦ φοιτητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κ. Σταύρου Κουρεμένου. Ἡ συνεδρίαση γινόταν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Μέ ἐντολή τοῦ πρυτάνεως κ. Θεοχαρίδη ἔκλεισαν οἱ πόρτες τοῦ Πανεπιστημίου καί ἀπαγορευόταν ἡ εἴσοδος τῶν φοιτητῶν στό κεντρικό κτίριο. Φοιτητές πού συγκεντρώθηκαν ἔξω ἀπό τήν κυρία εἴσοδο διαμαρτύρονταν καί ἤθελαν νά μποῦν μέσα. Ἐμφανίσθηκε ὁ πρύτανις, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς χθεσινῆς (προχθεσινῆς) συμπεριφορᾶς τους ἔδωσε ὁ ἴδιος ἐντολή νά μή ἐπιτραπῆ ἡ εἴσοδος σέ κανέναν. Οἱ φοιτητές συγκεντρώθηκαν στό προαύλιο τοῦ Πανεπιστημίου, προέβαιναν σέ ἐκδηλώσεις συμπαραστάσεως, φώναζαν συνθήματα καί τραγουδοῦσαν. Οἱ κατηγορίες, μέ τίς ὁποῖες παρεπέμφθη ὁ κ. Κουρεμένος, εἶναι:

«1. Περιφρόνησις τῶν ἐντεταλμένων διά τήν διεκπεραίωσιν τοῦ ἔργου τῶν ἀρχαιρεσιῶν, καταστροφή καί ἀπόρριψις ἐπιδεικτικῶς τῶν ψηφοδελτίων εἰς τό δάπεδον.

2. Ἐπίδειξις διαγωγῆς ἀπαδούσης πρός τήν ἀξιοπρέπειαν τοῦ φοιτητοῦ «καθ' ὅσον κατά τήν ἐμφάνισίν σας ἐνώπιον τῶν πρυτανικῶν ἀρχῶν ἡ συμπεριφορά ὑμῶν ἐστερεῖτο στοιχειωδῶς τῶν κανόνων τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς περί τοῦ ὀφειλομένου πρός τάς πρυτανικάς ἀρχάς σεβασμοῦ».

## ΒΑΛΝΤΧΑΪΜ:

### Οἱ νέοι πρέπει νά διαδραματίζουν μεγαλύτερον ρόλον εἰς τήν διοίκησιν τῶν Πανεπιστημίων

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ, 3 Φεβρουαρίου. Ἰδιαιτέρα Ὑπηρεσία. — Ὁ γεν. γραμματεύς τοῦ ΟΗΕ κ. Βαλντχάϊμ διηρεύνησε τό περίφημον χάσμα τῶν γενεῶν καί ὑποστηρίζει τώρα ὅτι οἱ νέοι πρέπει νά διαδραματίζουν μεγαλυτέρους ρόλους εἰς τήν διοίκησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν των ἱδρυμάτων.

Εἰς ἔκθεσίν του ὁ κ. Βαλντχάϊμ τονίζει ὅτι οἱ νέοι θά πρέπει νά ἔχουν μεγαλυτέραν ἀνάμιξιν «εἰς τήν κατάστρωσιν καί διαχείρισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων, ἰδιαιτέρως εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ εἰς τάς πανεπιστημιακάς δραστηριότητας, ἀλλά ἐπίσης καί εἰς τά ἐπίπεδα τῆς πρωτοβαθμίου καί δευτεροβαθμίου παιδείας».

Ἡ ἔκθεσις τοῦ κ. Βαλντχάϊμ κα-

→ Συνέχεια εἰς τήν = 12ην σελίδα

# Ο ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ ΔΕΝ ΕΚΑΝΕ ΓΙΑ ΝΤΟΥΤΣΕ!

## Λέγει τώρα ἡ χήρα τοῦ δικτάτορα

ΜΙΛΑΝΟ, Φεβρουάριος.— Ἡ Ρακέλε Μουσσολίνι, σύζυγος τοῦ πρώην δικτάτορα, πού ἐξουσίαζε τήν Ἰταλία γιά μιά εἰκοσαετία, δέχτηκε νά μιλήση στόν Γάλλο δημοσιογράφο Ἀλμπέρ Ζαρκά — κι' ἦταν μιά ἀπό τίς σπάνιες φορές πού ἔκανε κάτι τέτοιο, ἴσως δέ καί ἡ τελευταία — γιά τόν Μπενίτο Μουσσολίνι καί τήν περίοδο ἐκείνη. Φυσικά, ἡ ντόνα Ρακέλε παρουσιάζει τά πράγματα ἀπό τήν δική της σκοπιά.

**ΤΟ ΒΗΜΑ L'Espresso**

Στό ἐρώτημα γιατί πάντα προέλεγε ὅτι ὁ φασισμός θά ἔχη κακό τέλος, ἡ Ρακέλε Μουσσολίνι ἀπάντησε, ἀνάμεσα στά ἄλλα: «Γιατί πάντα εἶχα τήν προαίσθηση αὐτή. Κι' ἀκόμη γιατί ἀπό τήν ἀρχή τόν πρόδιδαν. Οἱ ὑπουργοί του, οἱ σύμμαχοί του, οἱ ἴδιοι οἱ φίλοι του. Πάντα τόν συμβούλευα νά εἶναι δύσπιστος, ἀλλά αὐτός πίστευε τυφλά σέ ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν. Τόν ἐξαπατοῦσαν ἀπό τήν πρώτη μέχρι τήν τελευταία ἡμέρα. Ἡ ἴδια ἡ ἀστυνομία τόν κατασκόπευε. Οἱ ἐρωμένες του πωλοῦσαν τίς ἐπιστολές πού τούς ἔστελνε. Οἱ ἀρχηγοί τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ παρουσίαζαν ψευδεῖς καί ἀπατηλές ἐκθέσεις, ὑποστηρίζοντας ὅτι ὅλα πήγαιναν καλά στό μέτωπο, ἐνῶ, ἀντίθετα, ἡ κατάσταση ἦταν καταστροφική. Ὅταν ὁ Μπενίτο, καθώς τό καθεστώς πλησίαζε πρός τό τέλος του, ζητοῦσε πληροφορίες γιά τίς ἐχθρικές ἀεροπορικές ἐπιδρομές στό ἰταλικό ἔδαφος, τοῦ ἀπαντοῦσαν ὅτι ἡ νύχτα εἶχε περάσει ἤρεμα, ἐνῶ, ἀντίθετα, τό Τουρίνο, τό Μιλᾶνο, ἡ Νεάπολη καί ἄλλες πόλεις εἶχαν βομβαρδισθῆ. Ὁ λαός, πού στήν ἀρχή τόν λάτρευε καί τόν εἶχε φέρει στήν ἐξουσία, τίποτα δέν καταλάβαινε ἀπό τούς γεμάτους αἰσιοδοξία λόγους πού ὁ Μουσσολίνι ἔβγαζε τήν ἴδια στιγμή πού τά ἐρείπια καί οἱ ἧττες δέν ἦταν δυνατόν νά κρυφθοῦν. Κι' αὐτός ἀκόμη ὁ σωφέρ του τόν ἐξαπατοῦσε. Εἶχα προσέξει, ὅτι ὁσάκις εἴμαστε μαζί, σέ κάθε στάση ὁ ὁδηγός κρατοῦσε σημειώσεις. Τοῦτο μέ

→ Συνέχεια εἰς τήν = 12ην σελίδα

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΠΙΛΟΤΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

# Παρουσιάζουν δυσκολίες τά ἀεροδρόμια τῆς Ρόδου καί τῆς Κερκύρας

## ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ, ΟΜΩΣ, ΝΕΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΑ

Ἡ Ὑπηρεσία Πολιτικῆς Ἀεροπορίας δέχεται ὅτι ὑπάρχει πρόβλημα γιά τά ἀεροδρόμια Ρόδου καί Κερκύρας, τό ὁποῖον ἔχει ἤδη τεθῆ ἀπό τούς ξένους πιλότους.

Ἡ «Σάνταιη Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, ὕστερα ἀπό μιά ἔρευνα πού ἔκανε μεταξύ τῶν πιλότων διαφόρων ἀεροπορικῶν ἑταιρειῶν γιά τούς λόγους πού προκαλοῦνται τόσο πολλά ἀεροπορικά δυστυχήματα κατεχώρησε μερικές διαπιστώσεις καί καταγγελίες μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὁμοσπονδίας Πιλότων καί Πολιτικῆς Ἀεροπορίας γιά τά ἀεροδρόμια τῆς Ρόδου, Κερκύρας, Λευκωσίας καί ἄλλα μικρότερα.

### Συγκεκριμένα:

Δέν ἀρέσει — στούς πιλότους διαφόρων ἀεροπορικῶν ἑταιρειῶν — νά προσγειώνονται στό ἀεροδρόμιο τῆς Ρόδου, ὅταν φυσάει δυτικός ἄνεμος γιατί τότε εἶναι ὑποχρεωμένοι νά πλησιάζουν σ' αὐτό ἀπό μιά ὑψηλή δίοδο πού τήν περιβάλλουν λόφοι.

● Δέν θεωροῦν κατάλληλο τό ἀεροδρόμιο τῆς Κερκύρας — προφανῶς γιά ἀπογειοπροσγειώσεις μεγάλων ἀεροσκαφῶν—καί τονίζουν τήν ἀνάγκη κατασκευῆς νέου.

● Δέν συμπαθοῦν τό ἀεροδρόμιο τῆς Λευκωσίας κυρίως λόγω τῶν ἀποτόμων καιρικῶν μεταβολῶν πού σημειώνονται ἐκεῖ.

● Γενικά — σύμφωνα μέ ὅσα ἔγραψε ἡ ἀγγλική ἐφημερίδα — τά μικρά ἑλληνικά ἀεροδρόμια πού χρησιμοποιοῦνται κυρίως γιά πτήσεις τσάρτερς θεωροῦνται ὅτι εἶναι σέ κατάσταση πολύ χειρότερη ἀπό τό ἐπιτρεπτό καί τό ἀνταποκρινόμενο σέ συνθῆκες ἀσφαλοῦς προσγειώσεως καί ἀπογειώσεως ἐπίπεδα.

Ἁρμόδιοι κύκλοι τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας σέ χθεσινό σχόλιο ἐτόνιζον σχετικῶς τά ἑξῆς:

«Ἔχουν δίκιο ἐν μέρει οἱ ξένοι πιλότοι. Πράγματι, ὡς ἔχουν σήμερα παρουσιάζουν κάποιες δυσκολίες τά ἀεροδρόμια τῆς Ρόδου καί τῆς Κερκύρας λόγω γεωγραφικῆς θέσεως καί τοποθετήσεως τῶν διαδρόμων.

»Πάντως ἔχουν κριθεῖ ὡς «παραδεκτά» ἀεροδρόμια καί ἔχουν ἄρι-

**Τοῦ Α. ΜΑΡΚΑΚΗ**

στον δείκτην ἀτυχημάτων ξένων ἀεροσκαφῶν — σχεδόν μηδέν.

»Αὐτά τά δύο ἀεροδρόμια — Ρόδου καί Κερκύρας — μεταξύ τῶν πέντε μεγάλων τῆς χώρας τά ὁποῖα δέχονται μεγάλα ἀεροσκάφη Τζέτ καί τά ὁποῖα ἔχουν κίνησιν μέ «τσάρτερς» εἶναι τό μόνα πού μειονεκτοῦν κάπως συγκρινόμενα μέ τά ἄλλα τρία Ἀθηνῶν (Ἑλληνικοῦ), Θεσσαλονίκης καί Ἡρακλείου.

»Ἤδη, ὅμως, ἡ κατασκευή τοῦ νέου ἀεροδρομίου τῆς Ρόδου εὑρίσκεται εἰς τό τελικό στάδιο (πρόκειται γιά τό κατασκευαζόμενο στή θέση Παραδείσιο ἀεροδρόμιο), ἐνῶ εἰς τήν Κέρκυρα ἔχει συντελεσθῆ ἡ βελτίωσις τοῦ ὑπάρχοντος διαδρόμου καί παραλλήλως ἔχει προγραμματισθῆ ἡ κατασκευή νέου ἀερολιμένος εἰς τήν Λευκίμη, ἡ ὁποία εἶναι ἰδανική δι' ἀεροδρόμιον θέσις (πεδιάδα δίπλα στήν θάλασσα). Ὑπολογίζεται ὅτι τό ἀεροδρόμιο αὐτό θά εἶναι ἕτοιμο μετά τετραετίαν περίπου.

»Ἔτσι, καταλήγουν οἱ ἁρμόδιοι — δέν ὑπάρχει θέμα ἀνησυχίας δεδομένου ὅτι λαμβάνονται καί τά ἐπιβαλλόμενα μέτρα ἐξουδετερώσεως τῶν δυσμενῶν παραγόντων τῶν δύο μειονεκτούντων ἀεροδρομίων».

Οἱ διαπιστώσεις καί οἱ καταγγελίες αὐτές ἐτέθησαν ὑπ' ὄψη μερι-

→ Συνέχεια εἰς τήν = 12ην σελίδα

ΟΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΟΥ «ΒΗΜΑΤΟΣ»

# Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ

Συνομιλία μέ τόν Καγκελλάριο ΒΙΛΛΥ ΜΠΡΑΝΤ

Ὁ καγκελλάριος Βίλλυ Μπράντ ἀναπτύσσει στήν συνομιλία του αὐτή μέ ἕναν Γερμανό δημοσιογράφο τίς ἀπόψεις του γιά τήν «Ἡνωμένη Εὐρώπη». Ὁ Γερμανός καγκελλάριος, ἕνας ἀπό τούς πρώτους πολιτικούς πού ἔθεσαν τά θεμέλια γιά τήν ἑνοποίηση τῆς Εὐρώπης, πιστεύει, ὅπως τονίζει καί στήν συνέντευξή του αὐτή, ὅτι τελικά θά ὑπερπηδηθοῦν οἱ αὐτονόητες δυσχέρειες τοῦ ὅλου ἐγχειρήματος καί ὅτι τελικά ἡ Ἡνωμένη Εὐρώπη θά γίνη πραγματικότητα, ἴσως πρίν ἀπό τά τέλη τῆς δεκαετίας αὐτῆς.

**Στήν συνάντηση κορυφῆς, στό Παρίσι, ζητήσατε νά πάψη ἡ κοινωνική πρόοδος, ὑπό τήν εὐρύτερη ἔννοια τοῦ ὅρου, νά ἀποτελῆ μόνο ἕνα παρακολούθημα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καί νά γίνη κατευθυντήριος γραμμή σέ ὅλους τούς τομεῖς τῆς ἐσωτερικῆς δομῆς τῆς Κοινότητος. Πῶς εἶναι δυνατόν νά ἐπιτευχθῆ ὁ στόχος αὐτός, τήν στιγμή πού καί στήν Ὁμοσπονδιακή Γερμανία προσκρούει, ὅπως φαίνεται, σέ ἀξεπέραστες δυσκολίες;**

Οἱ δυσχέρειες εἶναι μόνο φαινομενικά ἀξεπέραστες. Στήν Ὁμοσπονδιακή Γερμανία κάναμε τά τελευταῖα χρόνια μεγάλες προόδους στόν κοινωνικό τομέα. Πρέπει πάντως νά γίνουν πολλά ἀκόμη καί, βέβαια, γνωρίζουμε ὅλοι ὅτι στόν δρόμο αὐτόν ὑπάρχουν πολλά ἐμπόδια. Ἀλλά τό θεωρῶ οὐσιαστικό τό γεγονός ὅτι ἔγινε ἤδη ἡ διάγνωση τοῦ προβλήματος. Εἶμαι βέβαιος ὅτι στό μέλλον ὁ δυναμισμός τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος θά στραφῆ καί πρός τόν τομέα τῆς κοινωνικῆς προόδου. Αὐτό σημαίνει, ὅπως εἶναι αὐτονόητο, κάτι περισσότερο ἀπό «κοινωνική πολιτική», μέ τήν παραδοσιακή σημασία τοῦ ὅρου. Πρόκειται γι' αὐτό πού σήμερα ὀνομάζουμε ἐπίπεδο τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως.

**Οἱ διαφορές στόν οἰκονομικό καί τόν πολιτικοκοινωνικό τομέα ἀποτελοῦν ἕνα πρόβλημα γιά τήν οἰκοδόμηση τῆς Εὐρώπης. Ἐξ ἴσου τουλάχιστον προβληματικές παρουσιάζονται οἱ διαφορές μεταξύ τῶν πολιτικῶν δομῶν στίς χῶρες - μέλη. Πιστεύετε, κύριε καγκελλάριε, ὅτι εἶναι δυνατόν νά ἀναπτυχθοῦν στήν Κοινότητα σταθερές πολιτικές δομές ἤ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος, λόγω τῶν διαφόρων τοπικῶν συμφερόντων, νά φθάσουμε σέ μιά πλήρη πολιτική διάσπαση;**

Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς διαφορές στήν πολιτική δομή τῶν χωρῶν - μελῶν ἀλλά οἱ διαφορές αὐτές δέν ἔχουν πρωταρχική θέση μέσα στό ὅλο ζήτημα. Μιά δημοκρατία πρέπει νά ἔχη τήν δύναμη νά ἐπιβιώνη μέσα σέ μόνιμα ἀντιμαχόμενες δυνάμεις καί συμφέροντα. Ἐσεῖς μιλᾶτε,, στήν ἐρώ-

→ Συνέχεια εἰς τήν = 2αν σελίδα

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

# Ἀγάπες βυθοῦ

ΠΩΣ ΦΑΝΤΑΣΘΗΚΕ, ὅτι μποροῦσε νά μᾶς γίνη δυσάρεστος ὁ κ. Ἀλ. Χριστοδουλίδης (δικηγόρος, Πειραιῶς 8), βυθίζοντας τό νυστέρι του σέ ἐσωτερικούς κόσμους;

Ἀνάπτυξη ἑνός σημείου πρόσφατου χρονογραφήματος πού, βιαστικά καθώς περνοῦμε ἀπό θέμα σέ θέμα, τό ἀφήσαμε ἡμιτελές κατά τήν πρώτη του ἐκτέλεση. Ἔτσι γίνεται μέ ὅλα τά θέματα. Ἕνα σκίτσο στήν ἀρχή, κι' ὅσο μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου, ξαναρχεσαι σ' αὐτό, τοῦ δίνεις εὐρύτερες διαστάσεις καί πληρέστερη μορφή.

Εἴχαμε μιλήσει γιά «μυστική καί σιωπηλή κοινωνία ἀγάπης, ἀνάμεσα σέ γονεῖς καί παιδιά». Ἰδίως ἀνάμεσα σέ πατέρα καί γυιό πού εἶναι οἱ περισσότερο κλειστοί. Γιγαντωμένη ἡ ἀγάπη τους. Γιά σῶμα ὅμως γίγαντα κι' ὁ ἀτσαλένιος θώρακας πού τήν καλύπτει. Τό τραχύ κέλυφος πού ἐμποδίζει τίς ἐκρήξεις ἄς εἶναι μιά κάποια μικρή διαρροή πού νά μαρτυρᾶ τό μέγεθος τῆς ἀγάπης.

Ἐνοχλητικές βέβαια οἱ ἐκδηλώσεις πού, κάποτε, καί χωρίς περιεχόμενο, γίνονται γλυκερές πέρα ἀπό τό μέτρο. Καλύτερες ὅμως κι' αὐτές ἀπό τίς ἀγάπες σέ κατάψυξη, τίς διπλωμανταλωμένες, τίς κλειδωμένες στά ἔγκατα τοῦ εἶναι πού πρέπει νά τρέχης στό μαντεῖο ἤ νά ξεφυλλίζης τή μαργαρίτα γιά ν' ἀπαντήση στήν ἀπορία σου: «μ' ἀγαπᾶ δέν μ' ἀγαπᾶ».

Δέν ἀναφέρομαι μόνο σέ παιδιά καί γονεῖς. Τό ἴδιο σέ ἀντρόγυνα, σέ ἀδέλφια σέ φίλους.

Σύζυγοι τόσο ψυχροί, ἀμίλητοι, ἀνέκφραστοι. Συχνά καί σκαιοί, ἐριστικοί. Ὁλόκληρα οἰκογενειακά συγκροτήματα κατεψυγμένα. Ἀπόβλητο ἀπό τόν οἶκο τό ρῆμα «ἀγαπῶ», κι' ἄς εἶναι ἡ ἀγάπη ἐφέστια θεότητά τους.

Ἀγάπη μουγγή, β υ θ ι σ μ έ ν η στούς βυθούς, χωρίς ν' ἀφήνει στήν ἐπιφάνεια οὔτ' ἕνα τόσο δά ἀνθάκι, μαρτυρία τοῦ ἀνθώνα πού κρύβεται στά βάθη. Ἀγάπες βυθοῦ. Ὑποδομή χωρίς ἐμφανῆ δομή, μαγικές εἰκόνες πού πρέπει νά ψάξετε γιά νά βρῆτε τά περιεχόμενό τους. Σπίτι σιδερόφρακτο γιά νά μή φαίνεται τό ἐσωτερικό πού εἶναι ἡ ἀγάπη.

Βουλοκέρι στά χείλη, μή τυχόν ἀνοίξουν καί ξεστομίσουν τή λέξη ἀγάπη. Χειροπέδες μή τυχόν κι' ἁπλωθοῦν οἱ παλάμες σέ θωπεία. Σά νά πρόκειται νά πέσουν οἱ μετοχές μας ἄν κλίνουμε τό θεῖο ρῆμα. Σά νά μικραίνη, νά μᾶς ντροπιάζη, νά μᾶς τσαλακώνη τήν ὑπερηφάνεια, τό ὡραιότερο ἄνθος πού ἄνθισε ποτέ στή γῆ, ὦρο οὐράνιο, ἀγκωνάρι πού πάνω του ἀκουμποῦν οἱ θρησκεῖες. Καί νά τήν πνίγουμε μέσα μας.

Μόνο τή γυναίκα τοῦ Καίσαρα θέλουμε νά μή εἶναι μόνο, ἀλλά καί νά φαίνεται τίμια. Ἡ ἴδια ὅμως ὑποχρέωση καί γιά τήν ἀγάπη. Νά μή ἀγαπᾶς μόνο, ἀλλά καί νά τό δείχνης.

Ἕνας φεγγίτης στήν καρδιά. Ἄς μή εἶναι ἡ τζαμαρία πού ἀφήνει ἀνεμπόδιστη τήν εἴσοδο τοῦ ἥλιου. Ἄς μή εἶναι ἡ σάλπιγγα καί τό μεγάφωνο. Ἀλλά, τουλάχιστον, μιά χαραμάδα γιά νά καταλαβαίνης ὅτι ξημέρωσε, ἕνας φίλυθρος, πού νά εἶναι τό «παρών» τῆς ἀγάπης.

Καί γιά ν' ἁπλώσω ὅλη τή σκέψη μου, δέν ξέρω ἄν δέν εἶναι προτιμότερη μιά ἀγάπη σέ τόνο ἐλάσσονα ἀλλά ἐκρηκτική, παρά μιά ἀγάπη τοῦ βυθοῦ πού δέν δίνει σημεῖα ὑπάρξεώς της.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ